

9.SINIF
2.DÖNEM 2.YAZILI
PROVA 1

SORU 1

Mezopotamya :Sümer ve Babiller; evlilik, eşlerin ve çocukların hukuki sorumlulukları, soyun devamı, evlatlık edinme, aile ekonomisi, miras, boşanma, velayet, nafaka gibi konularda hazırladıkları kanunlar ile aile birliğini korumayı amaçlamıştı.

Mezopotomya kanunlarında kadınlarla erkeklere uygulanan kural ve cezalar eşit değildi. Kanunlar erkeklerin menfaatineydi. Urkagina ve Hammurabi Kanunları ataerkil düzene uygun olarak düzenlenmişti.

Anadolu: Hititler toplumun yapı taşı olan aile kurumuna önem verdiler. Evlilik sözleşmesi ile kadın, erkek ve bu evlilikten doğacak çocukların haklarını kanunlar çerçevesinde korudular. Hitit toplumunda kadınlar çalışma hayatına işçi, ebe, şifacı olarak katıldılar.

Bu bilgilere göre Mezopotamya ve Anadolu Kanunlarını karşılaştırınız.

CEVAP 1

Mezopotamya :Sümer ve Babiller; evlilik, eşlerin ve çocukların hukuki sorumlulukları, soyun devamı, evlatlık edinme, aile ekonomisi, miras, boşanma, velayet, nafaka gibi konularda hazırladıkları kanunlar ile aile birliğini korumayı amaçlamıştı.

Mezopotomya kanunlarında kadınlarla erkeklere uygulanan kural ve cezalar eşit değildi. Kanunlar erkeklerin menfaatineydi. Urkagina ve Hammurabi Kanunları ataerkil düzene uygun olarak düzenlenmişti.

Anadolu: Hititler toplumun yapı taşı olan aile kurumuna önem verdiler. Evlilik sözleşmesi ile kadın, erkek ve bu evlilikten doğacak çocukların haklarını kanunlar çerçevesinde korudular. Hitit toplumunda kadınlar çalışma hayatına işçi, ebe, şifacı olarak katıldılar.

Bu bilgilere göre Mezopotamya ve Anadolu Kanunlarını karşılaştırınız.

Cevap:

MEZOPOTAMYA	ANADOLU
Cezalar serttir.	Aile koruma altına alındı
Aile koruma altına alınmıştır.	Kadın hakları geniştir.
Kadın hakları kısıtlıdır	Kanunları Mezopotamya'ya göre eşitlikçidir.

ARDIÇ TARİH

SORU 2

Eski Türklerin sosyal hayatı incelendiğinde, ailelerin aile büyükleriyle birkaç çadırdan oluşan obalarda yaşadığı görülmektedir. Bu obalarda aynı soydan gelen diğer kişilere ait çadırlarda bulunuyordu. Eğer erkek çocuk evlenirse kendi ailesiyle birlikte farklı çadıra taşınmaktaydı. Evin en küçük erkek çocuğu evlense dahi evlendikten sonra da köl ünvanıyla anne babasıyla birlikte yaşamaya devam eder. Anne babası öldükten sonra da aynı çadırda yaşamaya devam ederdi. Bunu yapmalarının sebebi, aile ocağının tütürülmeye çalışılmasıdır. Türklerde ocağımız tütsün deyimini buradan gelmektedir.

Bu bilgilerde göz önüne alınarak Türklerde konar-göçer yaşam deyince aklınıza neler geliyor? Yazınız.

Cevap 2

Eski Türklerin sosyal hayatı incelendiğinde, ailelerin aile büyükleriyle birkaç çadırdan oluşan obalarda yaşadığı görülmektedir. Bu obalarda aynı soydan gelen diğer kişilere ait çadırlarda bulunuyordu. Eğer erkek çocuk evlenirse kendi ailesiyle birlikte farklı çadıra taşınmaktaydı. Evin en küçük erkek çocuğu evlense dahi evlendikten sonra da köl ünvanıyla anne babasıyla birlikte yaşamaya devam eder. Anne babası öldükten sonra da aynı çadırda yaşamaya devam ederdi. Bunu yapmalarının sebebi, aile ocağının tütürülmeye çalışılmasıdır. Türklerde ocağımız tütsün deyiimi buradan gelmektedir.

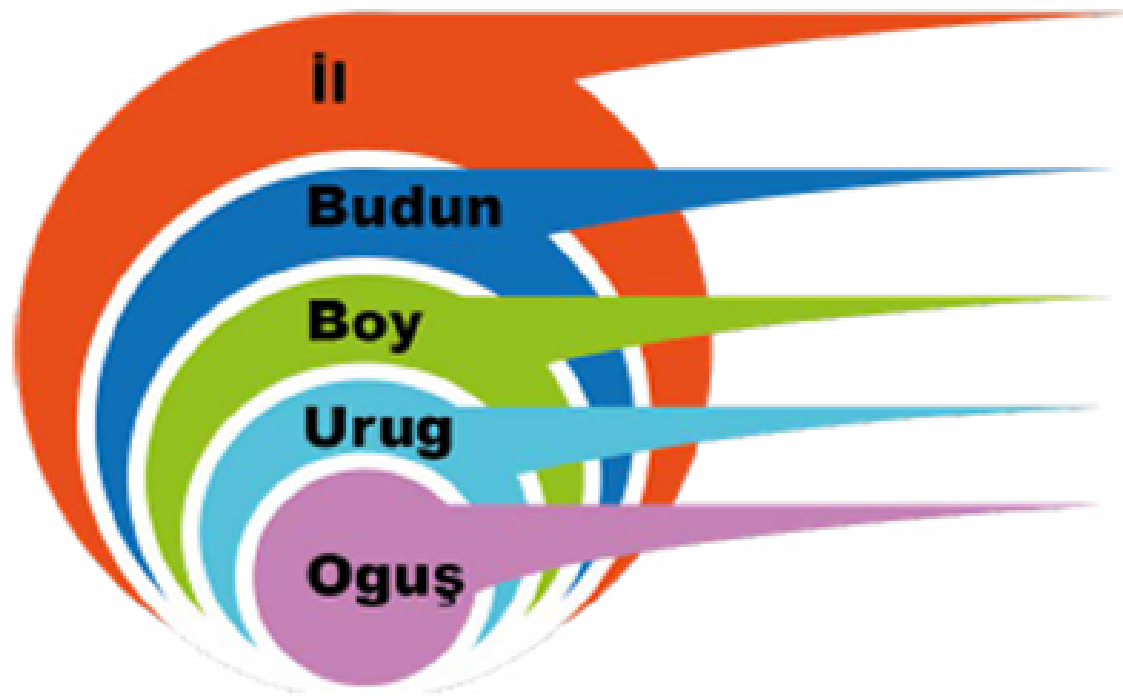
Bu bilgilerde göz önüne alınarak Türklerde konar-göçer yaşam deyince aklınıza neler geliyor? Yazınız.

Cevap 2

- ✓ Hukuk sözlü olarak gelişmiştir.
- ✓ Sanat eserleri taşınabilir eşyalardan yapılmıştır.
- ✓ Mimari gelişmemiştir.
- ✓ Ekonomide tarımın yerine hayvancılık gelmiştir.
- ✓ Ordu millet anlayışı görülmüştür.
- ✓ Aile bağları güçlüdür.

SORU 3

Türk toplum yapısını gösteren bu görsele göre kavramların karşılığını yazınız?

CEVAP 3

Türk toplum yapısını gösteren bu görsele göre verilen tanımlar hangi kavramlarla ifade edilmiştir?

SORU 4

TURAN TAKTİĞİ

KAPLUMBAĞA DÜZENİ

Türklerde uygulanan Turan taktiği ile Romalıların uyguladığı kaplumbağa düzeninin avantajlarını ve dezavantajlarını yazınız

CEVAP 4

TURAN TAKTİĞİ

KAPLUMBAĞA DÜZENİ

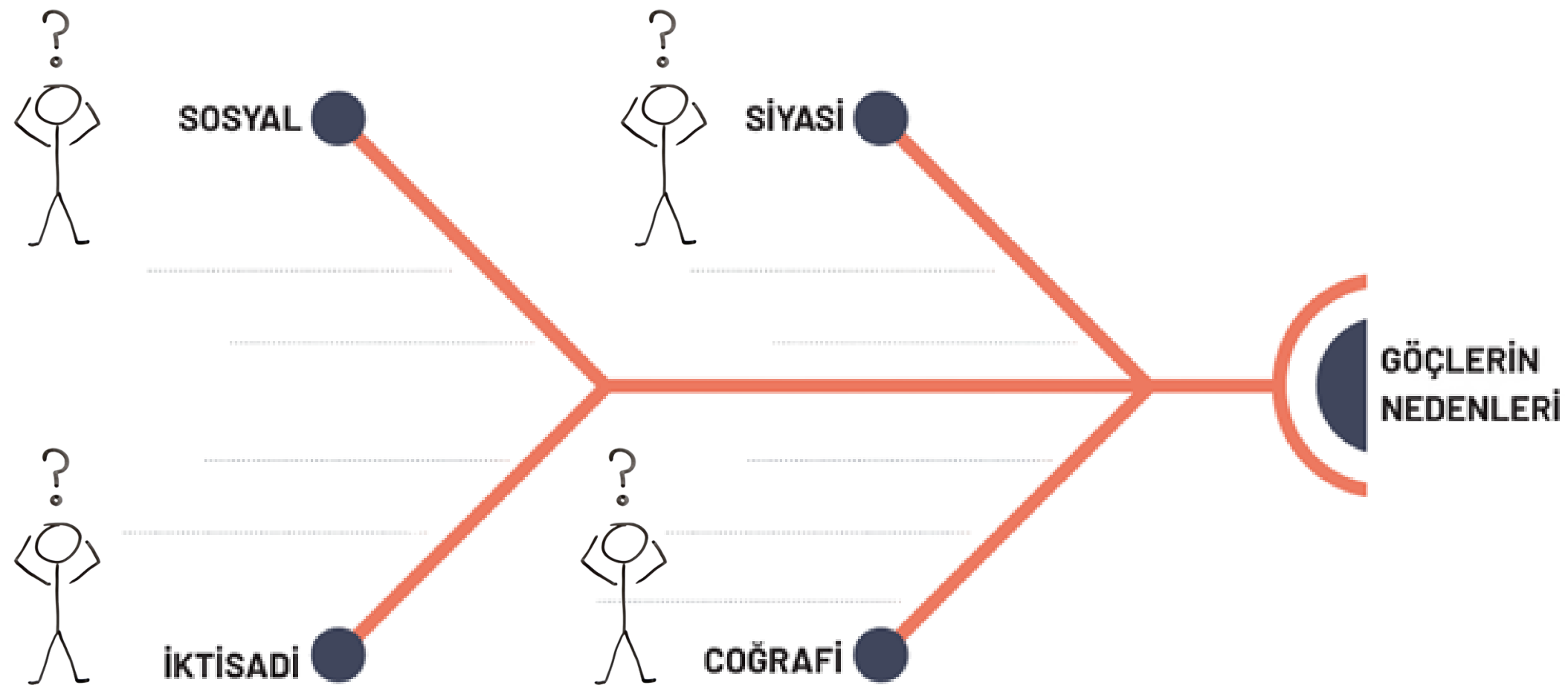
Türklerde uygulanan Turan taktiği ile Romalıların uyguladığı kaplumbağa düzeninin avantajlarını ve dezavantajlarını yazınız.

- **Turan Taktiği:** Kalabalık ordular kısa sürede yenilgiye uğratılabilir. (**avantaj**)
Ordu içerisinde düzen ve disiplin olmazsa başarısız olunur. (**dezavantaj**)
- **Kaplumbağa düzeni :** Asker kayıplarını azaltılır. (**avantaj**)
Saldırılarda uygulanamaz. (**dezavantaj**)

SORU 5

Türkler tarihin çeşitli dönemlerinde siyasi, sosyal, ekonomik ve çeşitli coğrafi nedenlerden dolayı dünyanın farklı bölgelerine göç etmişlerdir.

Bu göçlerin nedenlerini aşağıdaki balık kılçığı etkinliğine yazınız.

CEVAP 5

Türkler tarihin çeşitli dönemlerinde siyasi, sosyal, ekonomik ve çeşitli coğrafi nedenlerden dolayı dünyanın farklı bölgelerine göç etmişlerdir.

Bu göçlerin nedenlerini aşağıdaki balık kılçığı etkinliğine yazınız.

Nüfus Artışı

Çin Moğol saldırıları

SOSYAL

SİYASİ

İKTİSADİ

COĞRAFİ

Hayvan hastalıkları

İklimin sert olması

GÖÇLERİN
NEDENLERİ

ARDIÇ TARİH

SORU 6

Harita üzerinde gösterilen ticaret yolları hangileridir? Yazınız.

CEVAP 6

Harita üzerinde gösterilen ticaret yolları hangileridir? Yazınız.

SORU 7

Aşağıdaki doğru yanlış etkinliğindeki sorulardan doğru olanlara ‘D’ yanlış olanlara ‘Y’yazınız.

Kavimler Göçü Asya Hunlarının parçalanması sonucunda başlamıştır.		
Orta Asya Türk Devletlerinde devlet işleri Divan-ı Hümayunda karara bağlanırdı.		
Türklerde ilk yerleşik devlet kültürü Uygurlarda görülmüştür.		
Türkistan’daki Çin esaretine Kutluk Kağan son vermiştir.		
Kürşad İsyanı Hunların bağımsızlık mücadelesini anlatmaktadır.		

CEVAP 7

Aşağıdaki doğru yanlış etkinliğindeki sorulardan doğru olanlara ‘D’ yanlış olanlara ‘Y’yazınız.

Kavimler Göçü Asya Hunlarının parçalanması sonucunda başlamıştır.	D	
Orta Asya Türk Devletlerinde devlet işleri Divan-ı Hümayunda karara bağlanırdı.		Y
Türklerde ilk yerleşik devlet kültürü Uygurlarda görülmüştür.	D	
Türkistan’daki Çin esaretine Kutluk Kağan son vermiştir.	D	
Kürşad İsyanı Hunların bağımsızlık mücadelesini anlatmaktadır.		Y

SORU 8

Göktürkler ve Uygularla ilgili tabloda verilen soruları cevaplayınız.

DEVLETLER	YÖNETİM YAPILARI	ORDU YAPILARI
GÖKTÜRKLER		
UYGURLAR		

CEVAP 8

Göktürkler ve Uygularla ilgili tabloda verilen soruları cevaplayınız.

DEVLETLER	YÖNETİM YAPILARI	ORDU YAPILARI
GÖKTÜRKLER	Hükümdarlar han,hakan,kağan ünvanlarını kullandı. Başkent Ötüken	Ordu- millet anlayışı vardır.
UYGURLAR	Ay Tengri ve Kün ünvanlarını kullanmışlardır. Başkent Karabalasagun	Maniheizimin etkisiyle orduyu ve savaşmayı geri plana atmışlardır.

ARDIÇ TARİH

SORU 9:

Hz Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicretinin sonuçlarını yazınız

CEVAP 9

Hz Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicretinin sonuçlarını yazınız

- İslam Site Devleti'nin temelleri atıldı.
- Medine Sözleşmesi imzalanarak İslam'ın ilk anayasası ortaya çıkmıştır
- İslam'ın yayılması için uygun ortam oluşmuştur.
- Ensar ve muhacir kardeş ilan edilmiştir.

SORU 10

Aşağıdaki kavramların anlamlarını karşılarna yazınız

AYUK	
DİVAN	
HACİP	
İKTA	
MEVALİ	
ŞAHANŞAH	
YABGU	
HALİFE	
VEZİR	
VELİAHT	

CEVAP 10

Aşağıdaki kavramların anlamlarını karşlarına yazınız

AYUK	Orta Asya Türklerinde hükümet
DİVAN	Müslümanlarda devlet işlerinin görüldüğü meclis
HACİP	Hükümdarın halkla ilişkilerini düzenleyen görevli
İKTA	Geliri ile atlı asker baslenen devlete ait arazi
MEVALİ	Arap olmayan Müslümanlar
ŞAHANŞAH	Sasani hükümdarlarının kullandığı ünvan
YABGU	Orta Asya Türklerinde devletin Batı kanadını yöneten hanedan üyesi
HALİFE	Müslümanlarda dini lider
VEZİR	Hükümdarın yardımcısı
VELİAHT	Hükümdarın tahta geçecek çocuğu

9.SINIF
2.DÖNEM 2.YAZILI
PROVA 2

SORU 1:

Anadolu , Mezopotamya ve Avrupa’da kurulan medeniyetleri yazınız

CEVAP 1

Anadolu , Mezopotamya ve Avrupa'da kurulan medeniyetleri yazınız

→ **Avrupa:**
Yunan Medeniyeti
Makedonya Medeniyeti
Roma Medeniyeti

→ **Anadolu:**
Hititler
Frigler
Lidyalılar
İyonyalılar
Urartular

→ **Mezopotamya:**
Sümerler
Akadlar
Babiller
Asurlar
Elamlar

SORU 2:

Aşağıdaki Eski Çağ Medeniyetlerindeki bilimsel gelişmeleri mevcut kutucuklara yazınız.

SÜMER	MISIR	FENİKE

CEVAP 2

Aşağıdaki Eski Çağ Medeniyetlerindeki bilimsel gelişmeleri mevcut kutucuklara yazınız.

SÜMER	MISIR	FENİKE
→ Ay takvimini yaptılar. → Çivi yazısını geliştirdiler. → Pi sayısını buldular.	→ Güneş takvimini yaptılar. → Papirüs adlı kağıdı icat ettiler. → Tıp , anatomi , astronomi, matematik , geometride geliştiler.	→ 22 harften oluşan ilk alfabeyi yaptılar. → Gemilerde yelkeni kullandılar.

SORU 3

**Türk toplumlarında Gök Tanrı inancına bağlı olarak ölümden sonra hayat inancı gelişmiştir.
Bu durumun kanıtlarını yazalım.**

CEVAP 3

Türk toplumlarında Gök Tanrı inancına bağlı olarak ölümden sonra hayat inancı gelişmiştir. Bu durumun kanıtlarını yazalım.

- Kurganların oda biçiminde yapılması
- Kurganlara eşya konması
- Mezarların başına balbal taşı dikilmesi
- Ölülerin cennet ve cehenneme gittiğine inanılması

SORU 4

Tablodaki kavramları birer cümle ile açıklayınız.

ONLU SİSTEM	
LEJYON	
ISLIKLİ OK	
TURAN TAKTİĞİ	
KUT	
SÜVARİ	
PİRAMİT	
KAPLUMBAĞA DÜZENİ	
FİRAVUN	
MONARŞİ	

ARDIÇ TARİH

CEVAP 4

Tablodaki kavramları birer cümle ile açıklayınız.

ONLU SİSTEM	Mete Han'ın kurduğu askeri düzen
LEJYON	Roma askeri
ISLIKLİ OK	Mete Han'ın ordusunu düzene sokmak için kullandığı oklar
TURAN TAKTİĞİ	Türk süvarilerinin düşmanı geri çekilir gibi yaparak yok etme taktiği
KUT	Hükümdarlık yetkisinin Tanrı tarafından verildiğine inanılması
SÜVARİ	Atlı asker
PİRAMİT	Mısır'da Firavunlar için yapılan anıt mezar
KAPLUMBAĞA DÜZENİ	Roma ordusunda kalkanlar kullanılarak uygulanan taktik
FİRAVUN	Mısır'da Tanrı Kral
MONARŞİ	Tek kişinin yönettiği devlet düzeni

SORU 5

Kavimler Göçü sonrasında Avrupa'da ortaya çıkan gelişmeleri yazınız.

CEVAP 5

Kavimler Göçü sonrasında Avrupa'da ortaya çıkan gelişmeleri yazınız.

- ➔ Avrupa'nın siyasi haritası değişmiştir.
- ➔ Roma İmparatorluğu Doğu- Batı olarak ikiye ayrılmıştır.
- ➔ Avrupa'da feodalizm ortaya çıkmıştır.
- ➔ Kilise; Katolik ve Ortodoks olarak ikiye ayrılmıştır.
- ➔ Skolastik felsefe düşünce hayatına egemen olmuştur.
- ➔ Avrupa Hun Devleti kurulmuştur.
- ➔ İlk Çağ kapanmış Orta Çağ başlamıştır.

SORU 6

Büyük Türk göçlerine ait bu haritaya göre Türk göçlerinin sonuçlarını yazınız.

CEVAP 6

Büyük Türk göçlerine ait bu haritaya göre Türk göçlerinin sonuçlarını yazınız.

- ➔ Türk kültürü geniş coğrafyalara yayılmıştır.
- ➔ Dünyanın farklı coğrafyalarında Türk Devletleri kurulmuştur.
- ➔ Türk tarihini incelemek zorlaşmıştır.

SORU 7

Orta Çağ tarihine damgasını vuran devletleri yazınız.

CEVAP 7

Orta Çağ tarihine damgasını vuran devletleri yazınız.

→ Çin İmparatorluğu

→ Sasani Devleti

→ Bizans Devleti

→ Köktürk Devleti

→ Uygur Devleti

→ Emevi Devleti

→ Abbasi Devleti

SORU 8

Köktürklerin İpek Yolu egemenliği için izledikleri politika hakkında bilgi veriniz.

CEVAP 8

Köktürklerin İpek Yolu egemenliği için izledikleri politika hakkında bilgi veriniz.

- ➔ Köktürkler İpek Yolu egemenliği için Çin'i baskına aldıktan sonra,
- ➔ Sasanilerle İttifak yaparak Akhunları yıktılar.
- ➔ Daha sonra da Bizans ile ittifak kurarak Sasanileri zayıflattılar.

SORU 9

Dört Halife Dönemi gelişmelerine ikişer örnek veriniz

CEVAP 9

Dört Halife Dönemi gelişmelerine ikişer örnek veriniz

- ➔ **Haz. Ebubekir** ➔ Kur'an- ı Kerim kitap haline getirildi.
➔ Doğu Roma'ya karşı ECNADEYN Savaşı kazanıldı
- ➔ **Haz. Ömer** ➔ NİHAVENT Savaşı Sasanilere karşı kazanıldı
➔ Beytül Mal kuruldu.
- ➔ **Haz. Osman** ➔ İslam donanması kuruldu.
➔ Kur'an-ı kerim çoğaltıldı.
- ➔ **Haz. Ali** ➔ Başkent Kufe'ye taşındı.
➔ Cemel ve Sıffin Savaşları yapıldı.

SORU 10:

Emevilerin mevali politikası hakkında bilgi veriniz.

CEVAP 10

Emevilerin mevali politikası hakkında bilgi veriniz.

Emeviler Arap olmayan Müslümanları mevali olarak adlandırmışlardır.

Bu Müslümanlardan cizye ve haraç vergisi almışlardır.

Devlet kademelerinde görev vermemişlerdir.

Bu durum mmet devlet anlayışı ile çelişmektedir.

Bu anlayış İslamiyet'in yayılmasına engel oluşturmuştur.